ARCHEOLOGIENOTA

TIELT-WINGE WINGERSTRAAT

RESULTATEN

FODIO
Turnhoutsebaan 277
B-2110 Wijnegem

Marleen Arckens
Jan De Beenhouwer
Niels Geelen

Inhoud

1. Verslag van de resultaten van het bureauonderzoek 3

1.1 Beschrijvend gedeelte 3

1.1.1 Administratieve gegevens 3

1.1.2 Kader waarbinnen het onderzoek plaats vindt 5

1.1.3 Onderzoeksopdracht 12

1.1.4 Werkwijze 13

1.2 Assessment rapport 11

1.2.1 De landschappelijke ligging van het onderzoeksgebied 14

1.2.2 Historische situering 19

1.2.3 Archeologische situering 26

1.2.4 Datering en interpretatie van het onderzochte gebied 27

1.2.5 Verwachting ten aanzien van archeologisch erfgoed 29

1.2.6 Samenvatting 30

Bibliografie 32

Figurenlijst 34

Plannenlijst 35

Archeologische periodes in Vlaanderen 36

COLOFON

erkend archeoloog: Marleen Arckens OE/ERK/Archeoloog/2016/00142

auteurs: Marleen Arckens, Jan De Beenhouwer, Niels Geelen

1. Verslag van de resultaten van het bureauonderzoek

1.1 Beschrijvend gedeelte

1.1.1 Administratieve gegevens

Projectcode		**2016K559**
Actoren		Fodio OE/ERK/archeoloog/2015/0067 Marleen Arckens OE/ERK/Archeoloog/ 2016/00142 (veldwerkleider) De Beenhouwer Jan OE/ERK/Archeoloog/ 2015/00068 Niels Geelen (archeoloog)
Locatie	Provincie	Vlaams-Brabant
	Gemeente	Tielt-Winge
	Deelgemeente	Sint-Joris-Winge
	Site	Wingerstraat
Kadastrale gegevens		Tielt-Winge Afd. 4, Sectie B, 292H, 291K, 292E, 283L2, 290M, 290K, 290L, 283T2, 283S2, 285S, 283M2, 286F, 285P
Oppervlakte onderzoeksgebied		7700 m²
Bounding box	punt 1 (NW)	x185728,10 y177773,30
	punt 2 (ZO)	x185756.65 y177624.84
Kadastraal percelenplan		Fig. 1
Topografische kaart		Fig. 2
Afbakening verstoorde zones		Fig. 25
Begindatum onderzoek		30 november 2016
Einddatum onderzoek		20 april 2017

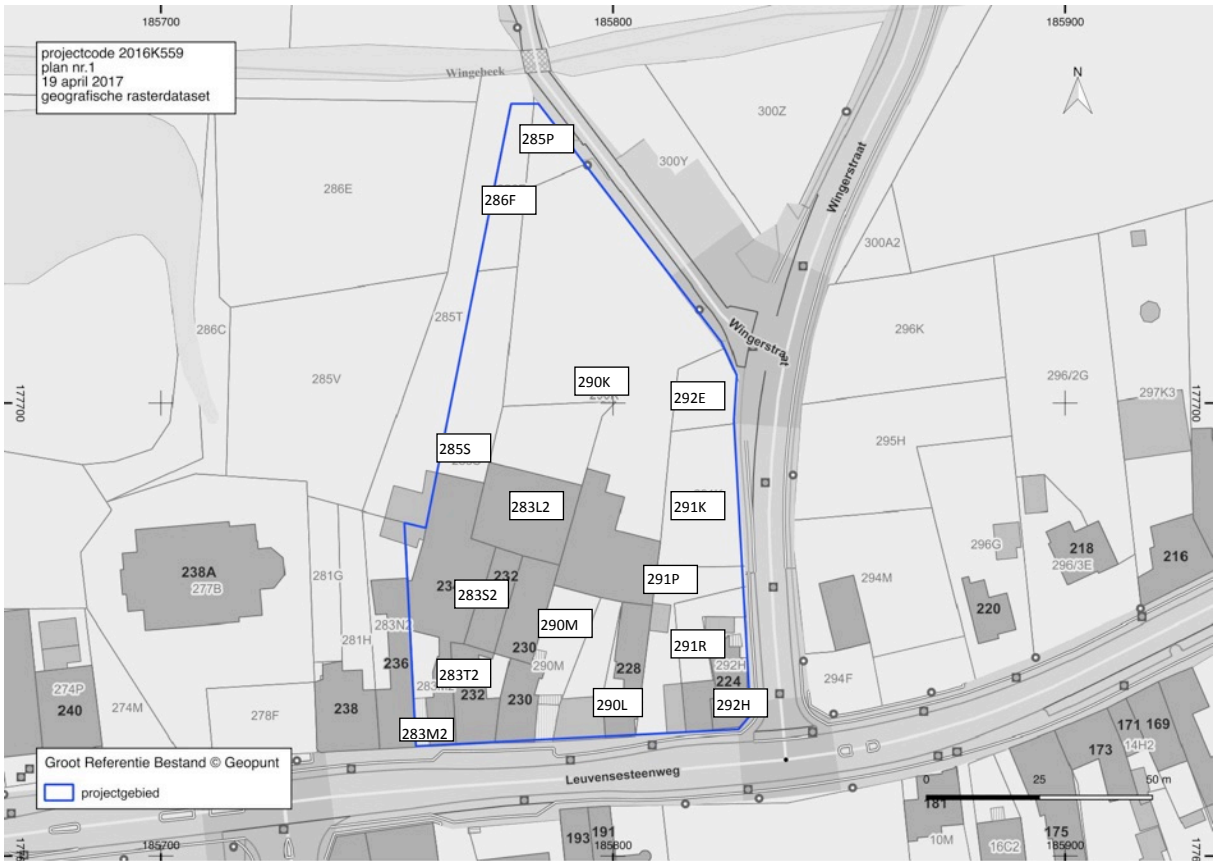

Fig. 1 Situering van het projectgebied op het Groot Referentie Bestand. © Geopunt

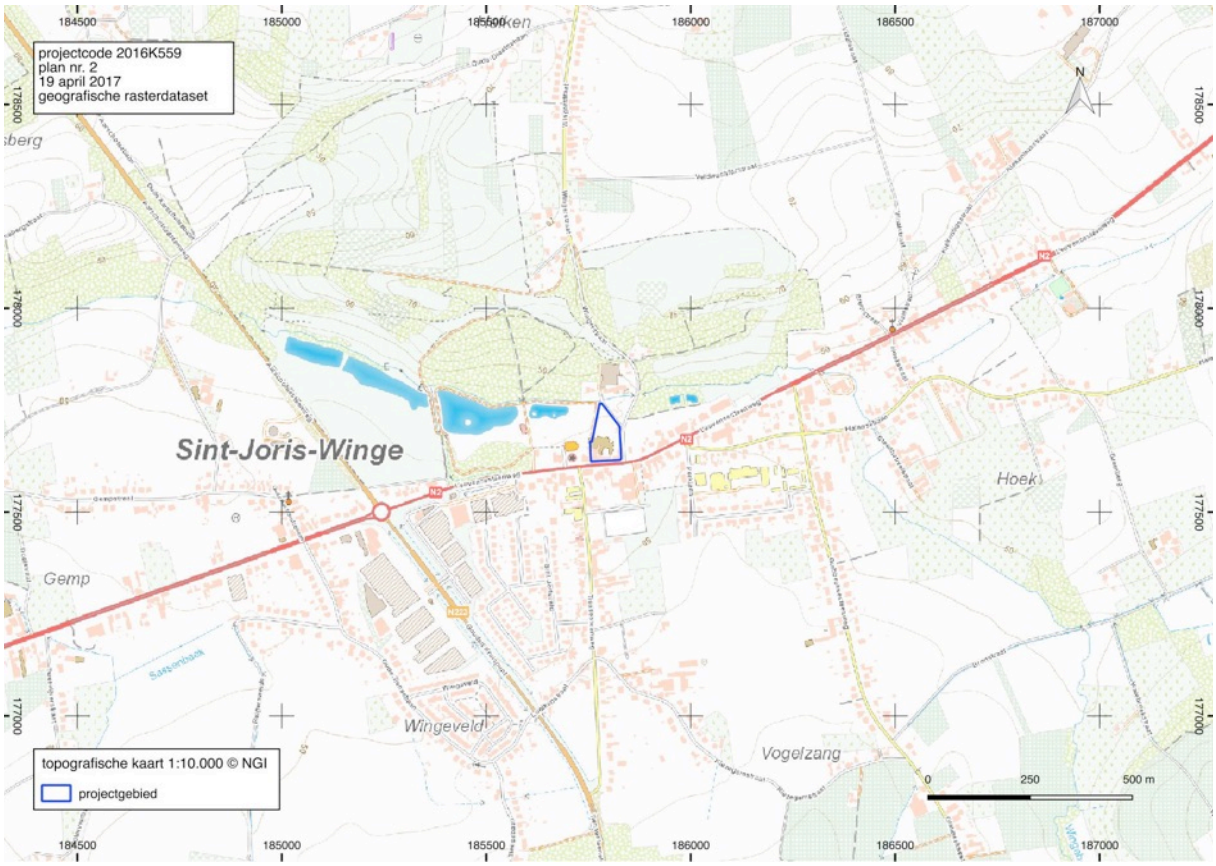

Fig. 2 Situering van het projectgebied op de topografische kaart 1:10.000 © NGI

Fig. 3 Situering van het projectgebied op de orthofotomozaïek middenschalig winter 2016 © Geopunt Vlaanderen

1.1.2 Kader waarbinnen het onderzoek plaatsvindt

Criteria uit het Onroerenderfgoeddecreet die aanleiding geven tot het opmaken van de archeologienota

De archeologienota werd opgemaakt naar aanleiding van een stedenbouwkundige vergunningsaanvraag.

De wetgeving met betrekking tot archeologie omvat enerzijds het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013 en anderzijds het Onroerenderfgoedbesluit van 16 mei 2014 die voor archeologie in werking traden op 1 juni 2016.

Overwegend dat:

- de aanvrager van de stedenbouwkundige vergunning een privaatrechtelijk rechtspersoon is,
- de aanvraag geen betrekking heeft op een gebied waar geen archeologisch erfgoed te verwachten valt, zoals vastgesteld door de Vlaamse Regering,
- de aanvraag geen betrekking heeft op werkzaamheden binnen het gabarit van bestaande lijninfrastructuur en haar aanhorigheden,
- de percelen waarop de vergunning betrekking heeft niet geheel of gedeeltelijk gelegen zijn in een archeologische zone, opgenomen in de vastgestelde inventaris van archeologische zones,
- de betrokken percelen niet volledig gelegen zijn buiten woon- of recreatiegebied,
- de totale oppervlakte van de kadastrale percelen waarop de vergunning betrekking heeft meer dan 3000 m² bedraagt,
- de geplande ingreep in de bodem groter is dan 1000 m²,

dient een bekrachtigde archeologienota te worden toegevoegd bij de aanvraag van een stedenbouwkundige vergunning met ingreep in de bodem.

Geplande werken en bodemingrepen

Het projectgebied heeft ruwweg de vorm van een driehoek waarvan de punt naar het noorden is gericht. Zowat de volledige zuidelijke helft van het projectgebied is bebouwd. Langsheen de Leuvensesteenweg staan 6 woningen in lintbebouwing. Ook op de hoek van de Leuvensesteenweg en de Wingerstraat staat een gebouw. Achter deze lintbebouwing bevindt zich een gebouwencluster. De noordelijke helft van het projectgebied wordt ingenomen door een grote oppervlakte met betonverharding die gebruikt wordt voor de opslag van bouwmaterialen. In het noordwesten, op het perceel Wingerstraat 1, stond tot 2011 een gebouw. Dat woonhuis werd in 2012 afgebroken. Er worden drie soorten verstoringen aangetroffen binnen het projectgebied. De exacte verstoringsdiepten zijn niet bekend, maar kunnen voor de verschillende soorten verstoring wel ingeschat worden. De verharde oppervlakken bereiken een verstoringsdiepte van maximaal 0,50 m -mV. De funderingen op zool van de gebouwen bereiken maximaal een diepte van 1m -mV, de kelders van de bestaande bebouwing bereiken een maximale diepte van 2,2 m -mV. Er bevinden zich kelders onder het hoekgebouw op het kruispunt van de Leuvensesteenweg en de Wingerstraat, onder drie woningen grenzend aan de Leuvensesteenweg en onder de gebouwencluster achter de lintbebouwing aan de Leuvensesteenweg. Alle bestaande bebouwing en verharding zal worden gesloopt.

De geplande ontwikkeling voorziet de bouw van acht bouwblokken, verspreid over het zuidelijke deel van het projectgebied dat op het gewestplan als woongebied bestemd werd (code 0100). De bouwblokken hebben wisselend drie en vier bovengrondse bouwlagen. Daarin wordt naast 56 appartementen met elk een ondergrondse parkeerplaats, een commerciële ruimte voorzien op niveau -1. De meest zuidelijke bouwlijn van de bouwblokken langs de Leuvensesteenweg zal achteruit getrokken worden. De vrijgekomen ruimte wordt ingericht als open ruimte. De noordelijke punt van het projectgebied wordt geïntegreerd in het landschap als een parkgebied, overeenkomstig de bestemming als natuurgebied op het gewestplan (code 0701).

Onder de bouwblokken wordt een kelder in twee verdiepingen voorzien die, buiten de commerciële ruimte op niveau 1, in totaal aan 125 auto’s plaats zal bieden. Op niveau -1 komt de onderzijde op 44,14 m TAW, en op niveau -2 reikt de onderzijde tot 41,14 m TAW. De daling van het terrein van de Leuvensesteenweg richting Wingebeek wordt voor het nieuwe project weggewerkt door het terrein ter hoogte van de gebouwen aan te leggen volgens een nieuwe pas rond 48,00 m TAW, het huidig niveau aan de Leuvensesteenweg. Ten noorden van de zone waar mag worden gebouwd wordt een geleidelijke overgang voorzien van het nieuwe maaiveld naar het bestaande maaiveld via een hellende ophoging. De noordelijke punt van het projectgebied wordt geïntegreerd in het landschap als een parkgebied, overeenkomstig de bestemming als natuurgebied op het gewestplan.

Fig. 4 PLAN 16. De geplande toestand op maaiveldhoogte. © Everaerts Architecten bvba

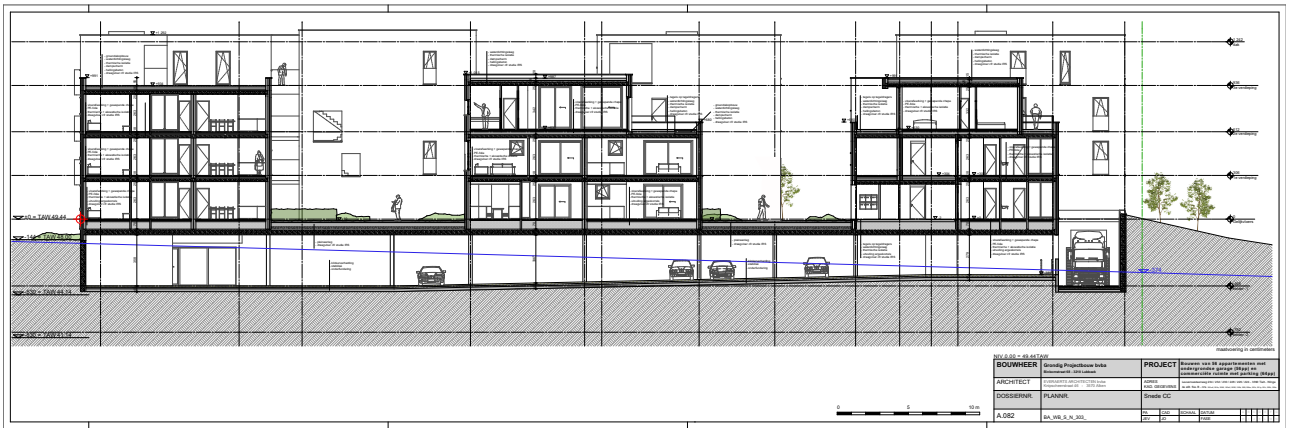

Fig. 5 PLAN 17.Snedes doorheen de geplande ontwikkeling. © Everaerts Architecten bvba

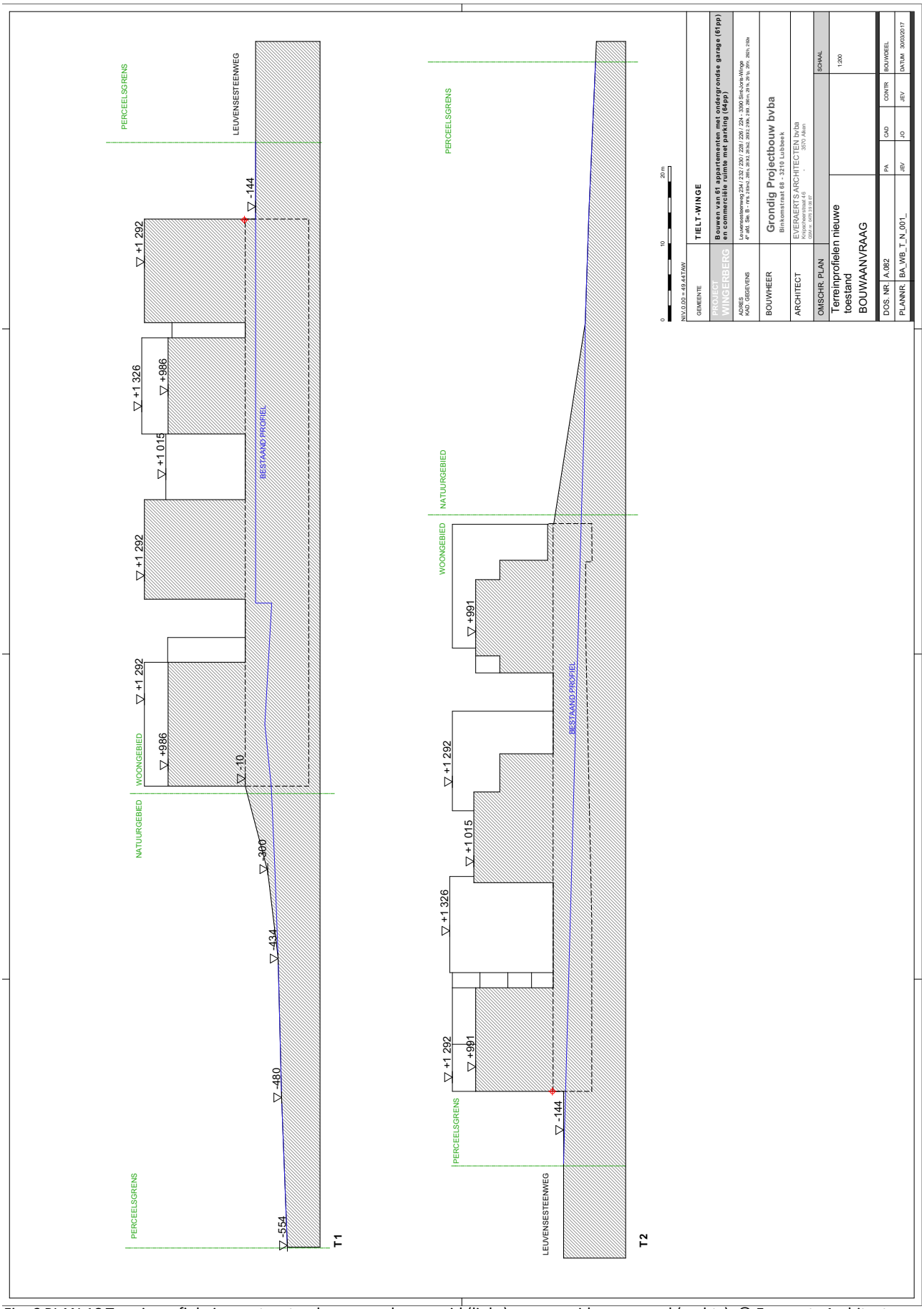

Fig. 6 PLAN 18.Terreinprofiel nieuwe toestand van noord naar zuid (links) en van zuid naar noord (rechts). © Everaerts Architecten bvba

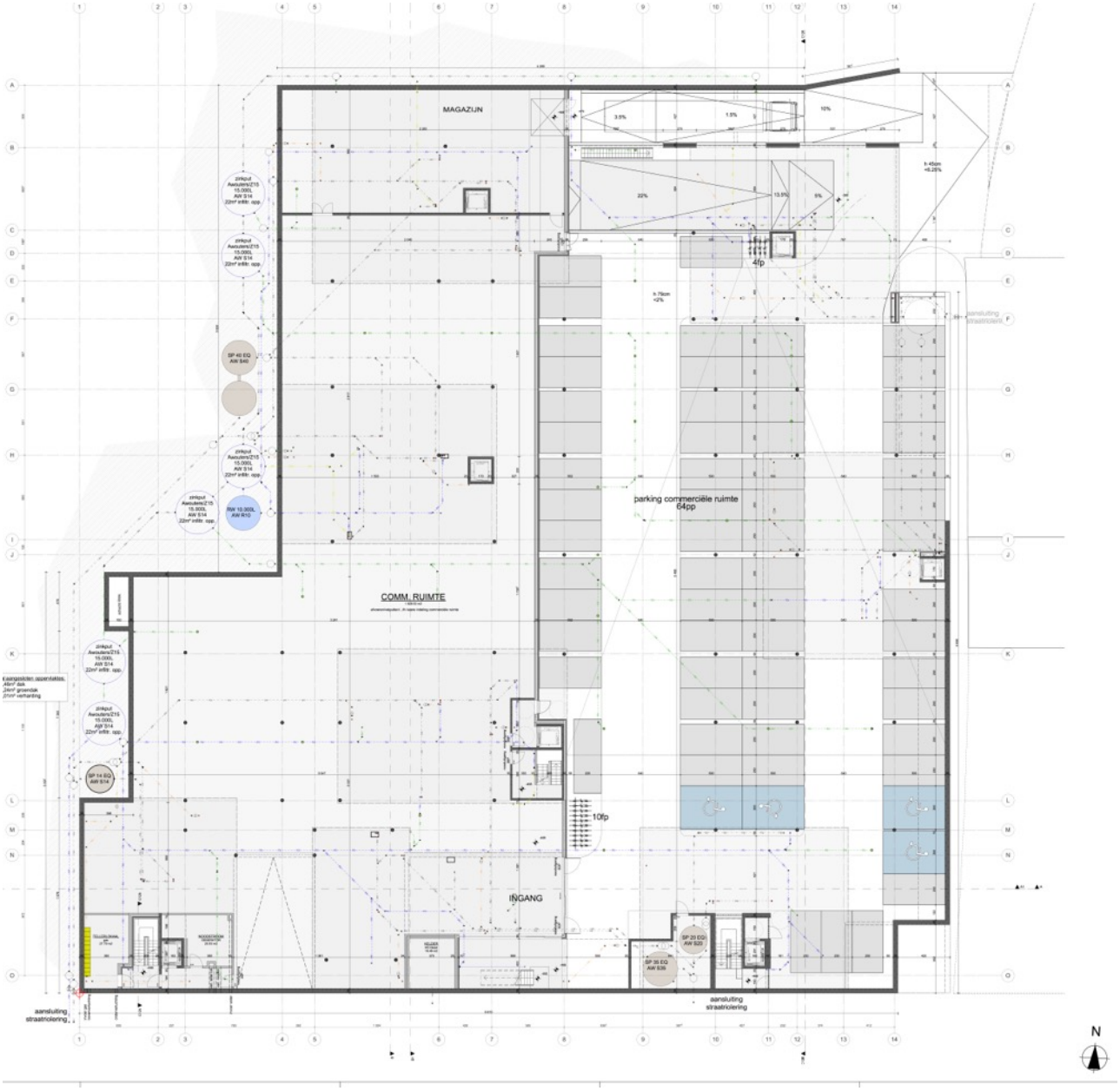

Fig. 7 PLAN 19 Niveau -1. © Everaerts Architecten bvba

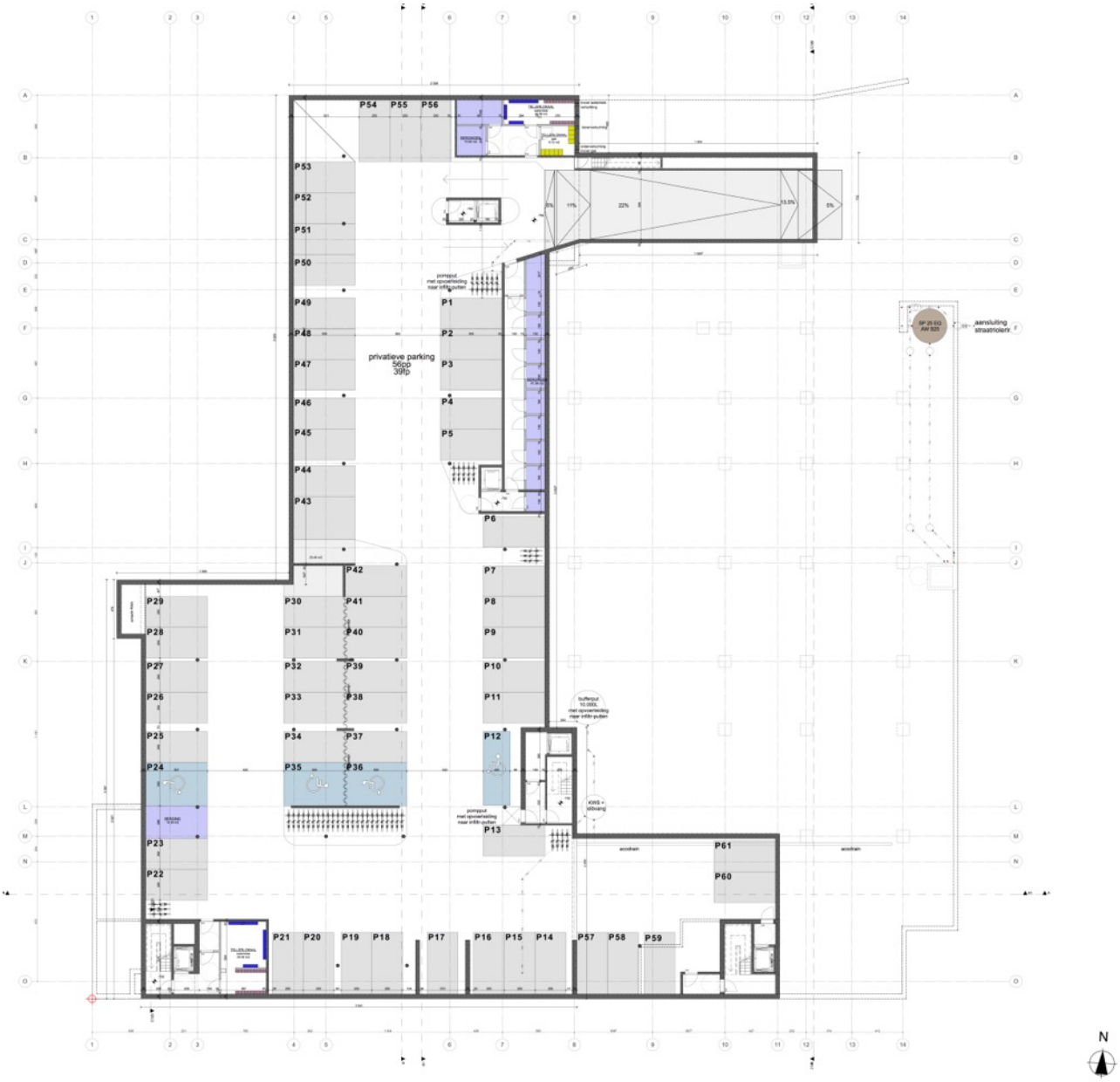

Fig. 8 PLAN 20 Niveau -2. © Everaerts Architecten bvba

1.1.3 onderzoeksopdracht

Vraagstelling

Het bureauonderzoek heeft tot doel het projectgebied archeologisch te evalueren op basis van bestaande bronnen en de impact van de geplande werken op eventueel aanwezig archeologisch erfgoed te bepalen. Dit houdt in dat er informatie wordt verzameld over de mogelijke aanwezigheid of afwezigheid van archeologisch erfgoed binnen het projectgebied. De kenmerken, de relatie met het omringend landschap, de bewaringstoestand en de waarde van eventueel aanwezig archeologisch erfgoed worden ingeschat. Ook de manier waarop de geplande bodemingrepen worden uitgevoerd maakt deel uit van de evaluatie.

Het bureauonderzoek formuleert een antwoord op de volgende onderzoeksvragen:

- welke aanwijzingen bevatten de bestaande bronnen over het archeologisch potentieel van het projectgebied?

- welke evolutie kenden het landschap en het gebruik van het onderzoeksgebied?

- wat is de impact van de geplande werken op het bodemarchief?

1.1.4 Werkwijze

Om een beeld te schetsen van het fysisch geografisch kader werd een beroep gedaan op de topografische kaart van België in digitale versie[1], de tertiairgeologische kaart, de quartairgeologische kaart, de bodemkaart volgens Belgische classificatie[2], de bodemerosiekaart, de bodembedekkingskaart, het kadastraal percelenplan[3] en de luchtfoto's beschikbaar via Geopunt Vlaanderen.[4] De geomorfologische kaart werd niet geraadpleegd vermits deze niet beschikbaar is voor het projectgebied. De bodembedekkingskaart leverde geen bijkomende informatie op na consultatie van verschillende reeksen luchtfoto's. Op de bodemerosiekaart ligt het te bebouwen deel van de verkaveling in een zone waarvoor de kaart geen informatie biedt. Beide kaarten werden daarom niet afgebeeld. De opdrachtgever leverde een plan en doorsnedes van het ontwerp.

Voor de historische situering van het onderzoeksgebied werd een beroep gedaan op de Ferrariskaart (1771-1778), de Atlas der Buurtwegen(ca. 1840), de kaart van Vandermaelen (1846-1854) en de Popp-kaart (1842-1879). Er werd gewerkt met de geografische rasterdatasets van de kaarten beschikbaar via geopunt. Via cartesius.be werden de historische topografische kaarten van 1873, 1904 en 1939 geconsulteerd. Daarnaast werd ook de kaart van de Franse ingenieurs-geografen die dateert van 1745-1748, ook Villaretkaart genoemd, geraadpleegd.

Alle gebruikte rasterdatasets werden opgehaald via Web Map Service of als geotiff beschikbaar via de geoloketten van de Federale, Vlaamse overheden. De verwerking van de gegevens en aanmaak van de kaarten voor de archeologienota gebeurde met QGIS 2.14 Essen.

Door op de recente topografische kaart en het kadastraal percelenplan de historische gegevens te georefereren, werd de historische dimensie van het landschap in de zone van het projectgebied zo goed mogelijk gereconstrueerd. De indeling en inrichting van het landschap kregen bijzondere aandacht. Het historisch grondgebruik werd vergeleken met de huidige toestand, om de impact van eventuele verstoringen te kunnen inschatten.

Bijkomend archiefonderzoek is niet uitgevoerd omdat uit de analyse van het historisch kaartmateriaal in combinatie met de door de initiatiefnemer verstrekte gegevens over de bestaande bebouwing geen grondgebruik naar voor komt dat dit noodzakelijk maakt.

Veerle Lauwers van de Wingense Archeologische Dienst stelde de passage over Sint-Joris Winge in de publicatie van Vandewoude over Tielt ter beschikking.

De gegevens van de Centrale Archeologische Inventaris (CAI) vormden de basis voor de archeologische situering van het onderzoeksgebied aan de hand van de gelokaliseerde archeologische sites en vondsten in de omgeving van het onderzoeksgebied. Via het geoportaal van Onroerend Erfgoed[5] werden de inventaris van beschermde archeologische sites en de kaart van gebieden waar geen archeologie te verwachten valt geconsulteerd.

---

[1] webservice cartoweb.be van het NGI

[2] https://www.dov.vlaanderen.be/portaal/?module=public-bodemverkenner#ModulePage.

[3] http://ccff02.minfin.fgov.be/cadgisweb/?local=nl_BE

[4] http://www.geopunt.be.

[5] https://geo.onroerenderfgoed.be/#zoom=9&lat=6639473.15&lon=462444.02

1.2 Assessmentrapport

1.2.1 De landschappelijke ligging van het onderzoeksgebied

Geografische en topografische situering

Het projectgebied is gelegen in de gemeente Tielt-Winge, in het centrum van de deelgemeente Sint-Joris-Winge. Geografisch behoort Sint-Joris-Winge tot het Hageland. Het projectgebied is terug te vinden op de topografische kaart 1/10.000 kaartblad 32/3N.

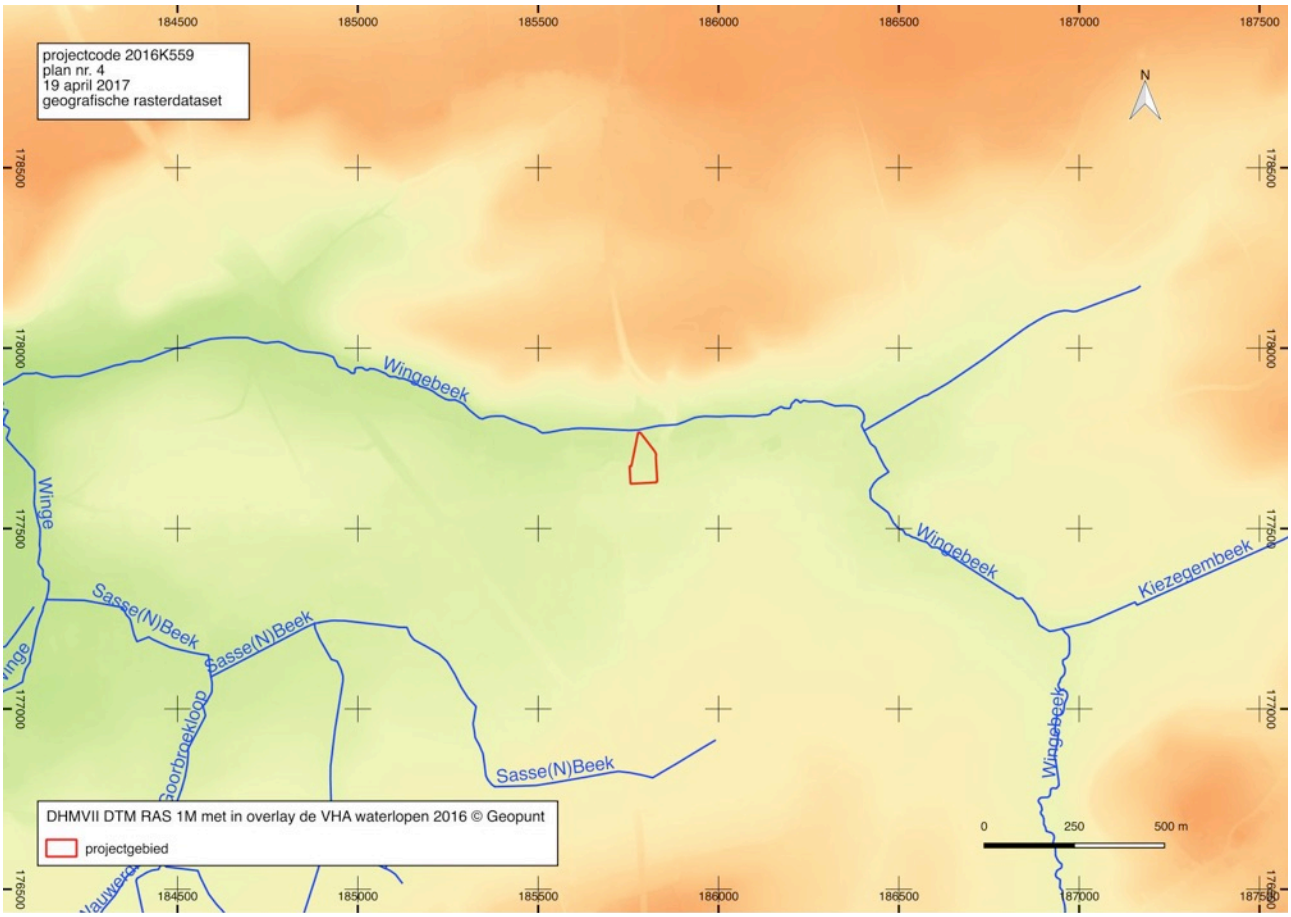

Fig. 9 Situering van het onderzoeksgebied op het DHM LIDAR_DHMV_II_DTM_RAS_1M met in overlay de waterlopen zoals opgenomen in de Vlaamse Hydrografische Atlas 2016. © Geopunt Vlaanderen

Geomorfologisch behoort het projectgebied tot het Hagelands Heuvelland. Dit is een sterk golvend heuvellandschap dat een sterk wisselend reliëf heeft gaande van vlakkere delen tot steile hellingen en gekenmerkt wordt door zandleemgronden. De hellingen van de langgerekte zuidwest - noordoost gerichte heuvelrijen zijn doorgaans steil. De maximale hoogte van de heuvelrijen bereikt in de buurt van Tielt-Winge frequent meer dan 80 m TAW.[6] Het onderzoeksgebied ligt aan de voet van de Roeselberg, een diestiaan heuvelrug in de vallei van de Wingebeek met een maximale hoogte van 83 m TAW. De Roeselberg vormt samen met de Alsberg en de Bensberg de scheiding tussen de valleien van de Winge en de Brede Motte. Het reliëf van het projectgebied klimt van 40 m TAW in het noorden ter hoogte van de Wingebeek naar 48 m TAW in het zuiden op de grens met de Leuvensesteenweg.

[6] Bogemans & Van Molle 2007.

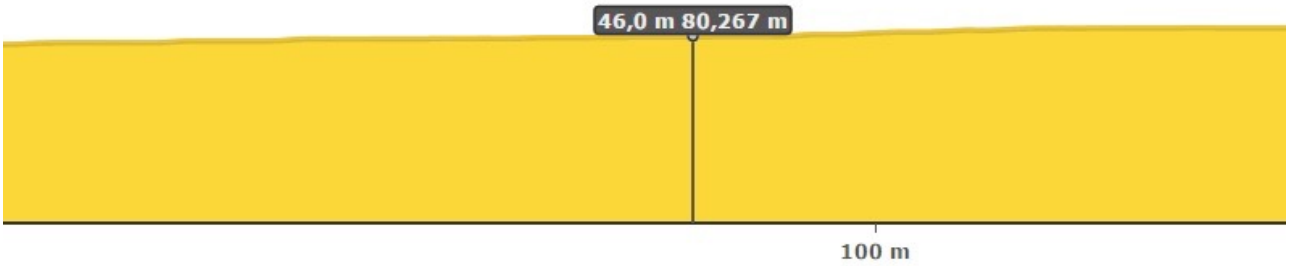

Fig. 10 PLAN 3 Hoogteverloop van het terrein van noord (links) naar zuid (rechts). © Geopunt Vlaanderen (30/11/2016)

Hydrografisch behoort het projectgebied tot het deelbekken van de Winge-Nieuwe Motte, het Demerbekken en het stroomgebied van de Schelde. De Wingebeek, ontspringt ten zuidoosten van het projectgebied in het Perkbos, tussen Meensel-Kiezegem, Terbeek en Kiezegem, vanwaar ze in noordwestelijke richting stroomt. Ze maakt ten oosten van het projectgebied een bocht naar het westen en mondt nabij Werchter uit in de Demer. De Wingebeek vormt de noordelijke grens van van het projectgebied. Ten westen van het projectgebied liggen een viertal vijvers, onmiddellijk ten zuiden van de Wingebeek.

Geologische en bodemkundige situering

Het geologisch substraat uit het prequartair wordt ter hoogte van het projectgebied gevormd door de Formatie van Diest. Deze werd afgezet tijdens het neogeen en bestaat uit groen tot bruin grof zand en is heterogeen opgebouwd: grindlagen, (ijzer)zandsteenbanken, kleirijke horizonten, glauconietrijke en micarijke horizonten.

Fig. 11 Situering van het onderzoeksgebied op de tertiairgeologische kaart © Geopunt Vlaanderen

De afzettingen van de formatie van Diest zijn de geologische getuigen van het geleidelijk terugtrekken van de zee als gevolg van de verkoeling van het klimaat vanaf 6 à 7 miljoen jaar geleden. De heuvelruggen van het Hageland zijn opgebouwd uit de Formatie van Diest. Hier bestaat deze formatie uit een reeks zandbanken die zijn afgezet voor de kust. Later zijn de reeds bestaande geulen tussen de zandbanken door fluviatiele erosie verder uitgediept waardoor een meer uitgesproken reliëf is ontstaan.[7]

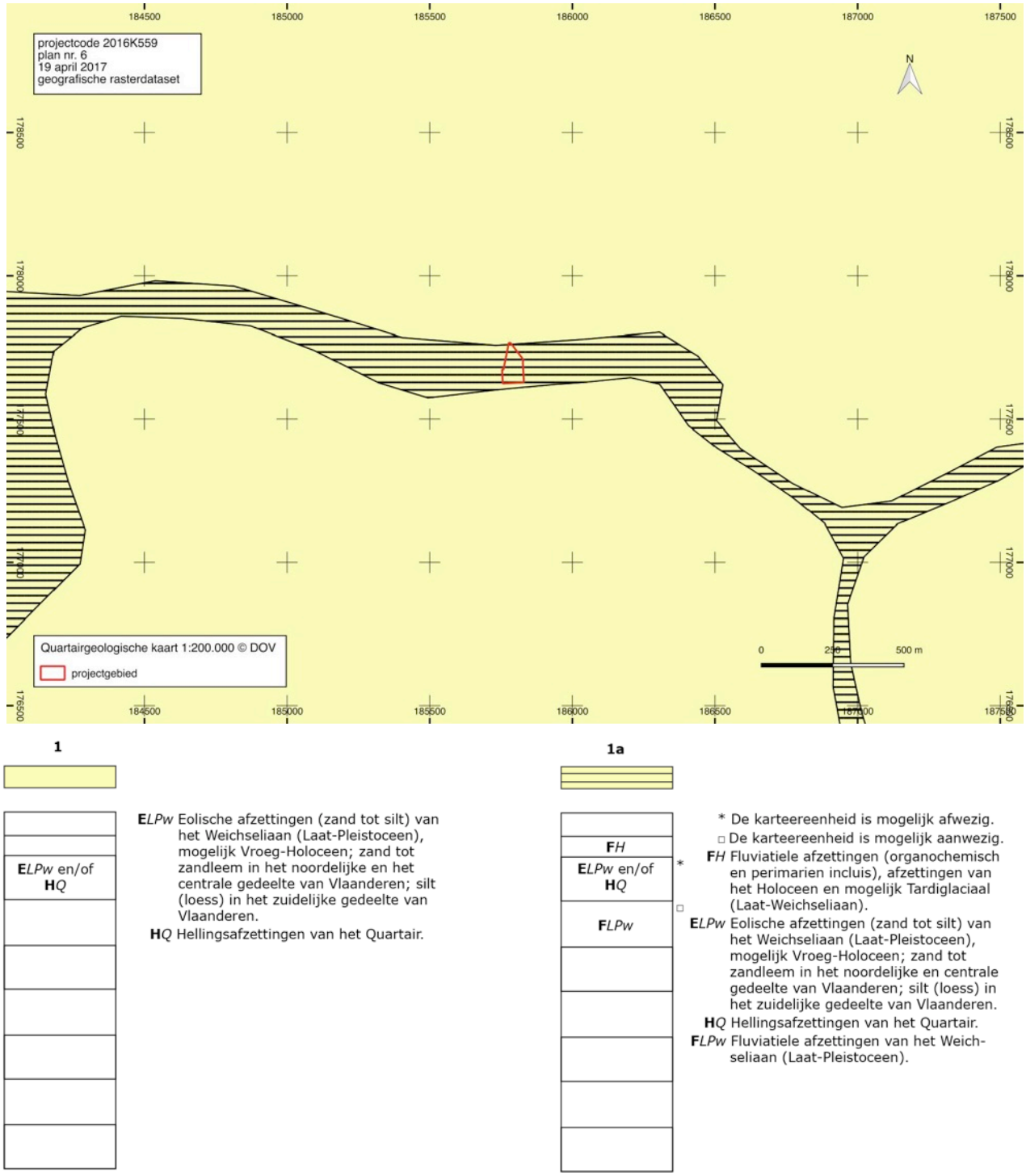

Fig. 12 Het onderzoeksgebied op de quartiargeologische kaart 1:200.000. © Databank Ondergrond Vlaanderen

[7] Bogemans & Van Molle 2007.

Het projectgebied bevindt zich op de quartairgeologische kaart 1:200.000 in een zone die geclassificeerd wordt als profieltype 1a. Bij dit profieltype werden bovenop het prequartair fluviatiele afzettingen afgezet tijdens het weichseliaan (laat-pleistoceen). Hier bovenop werden gedurende het weichseliaan of het vroeg-holoceen eolische afzettingen of hellingsafzettingen afgezet. Tijdens het holoceen (en mogelijk het tardiglaciaal) werden bovenop deze pleistocene sequentie nog fluviatiele afzettingen afgezet. Het omringende gebied wordt geclassificeerd als profieltype 1. Bij dit profieltype vonden bovenop de pleistocene sequentie geen afzettingen plaats gedurende het holoceen en/of tardiglaciaal.[8]

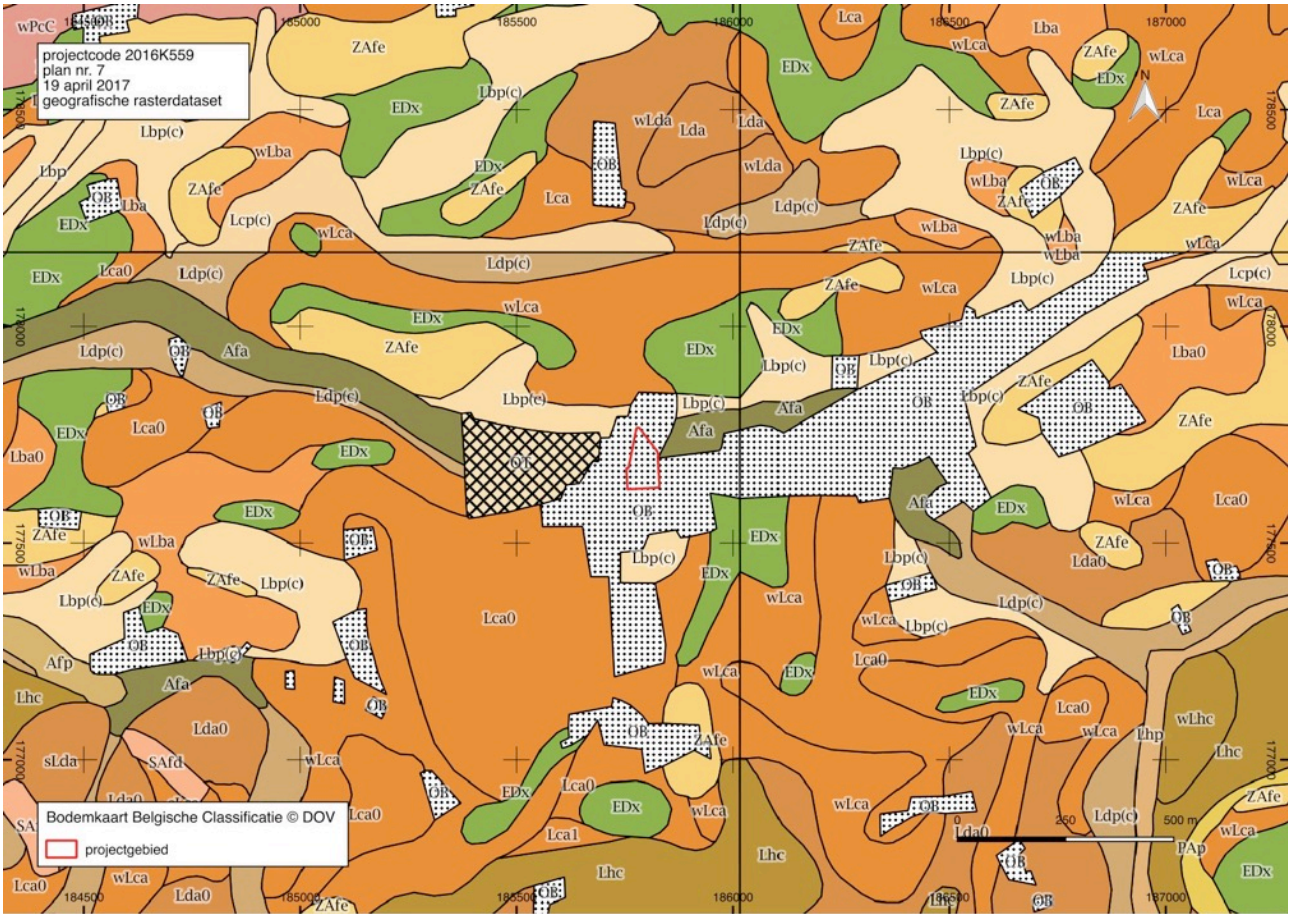

Fig. 13 Het onderzoeksgebied op de bodemkaart volgens Belgische Classificatie. © Databank Ondergrond Vlaanderen

Op de bodemkaart volgens Belgische classificatie[9] wordt het projectgebied geclassificeerd als bodemtype OB, bebouwde zone. De bodemkaart levert bijgevolg geen informatie over de bodemopbouw van het projectgebied. De bebouwde zone waartoe het projectgebied behoort grenst aan vijf andere bodemtypes: OT, Lbp(c), Afa en Lca0.

Bodemtype OT staat voor sterk vergraven gronden waar de oorspronkelijke bodemopbouw niet bewaard is gebleven. Deze bodemserie werd toegekend aan de terreinen die ten zuiden van de Wingebeek in gebruik zijn als vijver.

De bodemserie Afa wordt gebruikt om een zeer natte, zeer sterk gleyige (met reductiehorizont) (f) leembodem (A) met textuur B horizont of met weinig duidelijke kleur B horizont (a) aan te duiden. Dit zijn zeer natte grondwatergronden, samengesteld uit meer dan 125 cm leem. Deze bodem heeft een donker bruingrijze bouwlaag met uitgesproken roestverschijnselen. Ook vertoont dit bodemtype een bleek bruingrijze horizont die overgaat op een roestige textuur B horizont. Deze bodems zijn sterk gegleyificeerd en vertonen een reductiehorizont op minder dan 80 cm diepte. Dit

[8] Bogemans 2005&2008.

[9] Van Ranst & Sys 2000.

soort bodem wordt aangetroffen in zeer gebrekkig gedraineerde gebieden. De landbouwwaarde van deze gronden is zeer laag. De bodemserie komt in de omgeving van het projectgebied voor in de vallei van de Wingebeek. Vermits deze bodemserie ten oosten en ten westen van het projectgebied voorkomt en de vallei van de Wingebeek volgt, is zij ook te verwachten op de noordelijke helft van het onderzoeksgebied.

Ten noorden en ten zuiden van deze valleigronden komt een strook gronden voor die behoren tot de bodemserie Ldp(c). Het gaat om natte, matig gleyige (d) zandleembodems (L) zonder profielontwikkeling (p) en met een bedolven textuur B horizont op minder dan 80 cm diepte (c). Ldp gronden worden gekenmerkt door een laag recent geërodeerd sediment. Het colluviaal dek onderscheidt zich van het autochtoon zandleem door de aanwezigheid van kleine houtskool- en baksteenrestjes. De waterhuishouding is gekenmerkt door wateroverlast in de winter, ze is goed in de zomer.

Ten zuiden komen rondom ook Lca0 gronden voor. Dit zijn bodems met een matig droge en zwak gleyige (c) zandleembodem (L) met textuur B horizont of met weinig duidelijke kleur B horizont (a). De A horizont is minder dan 40 cm dik is (0). De bodemserie Lca0 is vergelijkbaar met de vorige bodemserie, maar er is geen klei-zand substraat op geringe diepte. Er komt echter wel een A horizont voor die minder dan 40 cm dik is (0). Deze bodemserie komt hier hoofdzakelijk voor op de hellingen van de vallei van de Wingebeek, op de iets hoger gelegen gronden.

Tot besluit kan gesteld worden dat zich op de noordelijke helft zeer natte grondwatergronden bevinden, en dat ten zuiden daarvan een natte, matig gleyige zandleembodems zonder profielontwikkeling te verwachten is en mogelijk een matig droge en zwak gleyige zandleembodem met textuur B horizont of met weinig duidelijke kleur B horizont op de hogere hellingen van de vallei.

1.2.2 Historische situering

Inleiding[10]

Het projectgebied is gelegen in het centrum van Sint-Joris-Winge, een deelgemeente van Tielt-Winge. Tielt en Sint-Joris-Winge maakten deel uit van het historische Hertogdom Brabant. Mogelijk behoorden deze dorpen voor de 12e eeuw toe aan het graafschap Leuven. Tielt en Sint-Joris-Winge maakten deel uit van het Land van Zichem. Tielt verkreeg in 1200 de status van heerlijkheid en een deel van het dorp, namelijk de Berg, verkreeg het stadsrecht van Aarschot. Sint-Joris-Winge dankt zijn ontstaan aan het vrouwenklooster dat in Gemp werd gesticht in 1229. De belangrijkste verbindingswegen tussen Leuven en Diest van west naar oost en tussen Aarschot en Tienen van noord naar zuid lopen over het grondgebied van Winge. Het ligt op beide trajecten ongeveer halverwege.[11]

De eerste vermelding van de schepenbank van Tielt dateert uit 1313. Deze schepenbank had de bevoegdheid over de rechtspraak en de veiligheidsmaatregelen. Van de 14de tot de 18de eeuw was de heerlijkheid achtereenvolgens in handen van het huis Schoonvorst, het huis van Diest en het huis van Nassau. Geen enkele van deze heren resideerde echter ooit in de heerlijkheid. Gedurende de Tachtigjarige Oorlog (1568 - 1648) had de streek veel te maken met krijgsgeweld. Sint-Joris-Winge werd in de 16de eeuw nagenoeg volledig verwoest. Onder het Franse bewind werd de heerlijkheid afgeschaft en werden de verschillende dorpen zelfstandige gemeenten.

Het tiendenrecht over Sint-Joris-Winge werd gedeeld tussen verschillende abdijen: de norbertijnse Abdij van ’t Park te Heverlee, de Abdij van Averbode, de augustijnse Sint-Geertruiabdij te Leuven en de leprozerie van Terbank in Heverlee.

Cartografische bronnen

De Villaretkaart, opgemaakt door Franse ingenieurs in 1745-1748, toont dat het projectgebied gelegen is in het centrum van St. Joris Winge. Het dorp bestaat uit een kerk en een tiental huizen. Ten noordwesten van het projectgebied en de kerk ligt een klein kasteeldomein dat opklimt tot de 15e eeuw.[12] De kerk ligt onmiddellijk ten westen van het projectgebied. De weg ten zuiden van het projectgebied is de interregionale weg van Leuven naar Diest. Ten het oosten van het projectgebied ligt de huidige Wingerstraat. Langs de huidige Leuvensesteenweg staan drie gebouwen op het projectgebied, met de lange zijde aan de straatkant. De rest van het projectgebied is in gebruik als boomgaard. In de noordelijke punt ligt een vijver die grenst aan de Wingebeek. Ook ten westen van het projectgebied liggen op de zuidelijke oever van de Wingebeek een reeks vijvers. Ten zuiden van Sint-Joris-Winge, op de hoger gelegen gronden, liggen voornamelijk landbouwgronden met enkele verspreide hoeven. Ten noorden van de vallei van de Wingebeek ligt op de Roeselberg een groot bos dat in tweeën gedeeld wordt door de Wingerstraat, die Sint-Joris-Winge verbindt met Aarschot.

De Kabinetskaart van de Oostenrijkse Nederlanden, in 1771-1778 opgemaakt in opdracht van graaf de Ferraris, geeft ons een duidelijk beeld van de inrichting van het landschap op het einde van de achttiende eeuw. De bebouwing is licht toegenomen sinds het opmaken van de Villaretkaart. Het centrum van St. Joris Winge bestaat uit een kerk en een twintigtal huizen. Er staan zes gebouwen op het projectgebied, één in het noorden en vijf in het zuiden. Het noordelijk gebouw grenst aan de zuidzijde van de vijver bij de Wingebeek en werd gebouwd tussen de opmaak van beide laat 18de-eeuwse kaarten. De rest van het projectgebied is nog steeds in gebruik als grasland met verspreid daarin hoogstammige bomen. Het landschapsgebruik in de omgeving van het projectgebied stemt overeen met wat er op de

[10] Vandewoude 1958.; Vandeputte 2007.

[11] Heemkundig tijdschrift voor het Hageland en omgeving. 1981, XVIII,2 p. 115.

[12] Agentschap Onroerend Erfgoed, Kasteeldomein van Sint-Joris-Winge, Inventaris Onroerend Erfgoed [online], https://id.erfgoed.net/erfgoedobjecten/42832, 2016. (geraadpleegd op 1 december 2016).

Fig. 14 Situering van het projectgebied op de Villaretkaart. © IGN France

Fig. 15 Situering van het projectgebied op de Ferrariskaart.© NGI en Geopunt

Villaretkaart werd gekarteerd. Het bos op de Roeselberg ten noorden van het projectgebied dat door de Wingerstraat in tweeën gedeeld wordt, wordt op de Ferrariskaart benoemd: het Vinghe Heydenbosch in het westen, het Paepen Boogaertbosch in het oosten.

De Atlas der Buurtwegen (ca. 1840) toont dat het projectgebied aan het zuiden grenst aan de Leuvensesteenweg en in het oosten aan de huidige Wingerstraat, op de kaart weg nr. 4 genoemd. De vijver in het noorden van het projectgebied is gedempt. Ook het gebouw onmiddellijk ten zuiden van de vijver weergegeven op de Ferrariskaart, komt niet voor op de detailplannen van de Atlas der Buurtwegen. De bebouwing is terug te vinden in het zuiden van het projectgebied: één kleiner en drie grote gebouwen met de lange zijde parallel aan de weg, een L-vormig gebouw op het achterplan en drie gebouwen die grenzen aan de Wingerstraat. Het gaat om drie erven van stadsboerderijen die bestaan uit een hoofdgebouw parallel aan de weg waaraan ze grenzen. Twee van de drie complexen beschikken naast het hoofdgebouw over een haaks daarop gericht groot bijgebouw, vermoedelijk een schuur, en verschillende kleinere bijgebouwen. De nieuwe steenweg Leuven - Diest werd aangelegd in 1778 en verschijnt voor het eerst op de kaarten van het midden van de 19de eeuw.

Fig. 16 Situering van het onderzoeksgebied op de topografische kaart van Vandermaelen (1846-1854). © NGI

De topografische kaart van Vandermaelen (1846-1854) toont eenzelfde patroon van bebouwing in het zuiden van het projectgebied. Deze kaart is de enige 19de-eeuwse kaart die ten zuiden van de vroegere vijver het gebouw weergeeft dat ook op de Ferrariskaart gekarteerd werd. Op de kaart is een brede weg aangeduid die tussen het projectgebied en de kerk vertrekt vanuit de Leuvensesteenweg en noordwaarts doorheen het bos loopt. Deze weg staat op geen enkele eerdere of latere kaart aangeduid. Het is mogelijk dat dit een geplande, maar nooit aangelegde weg is.

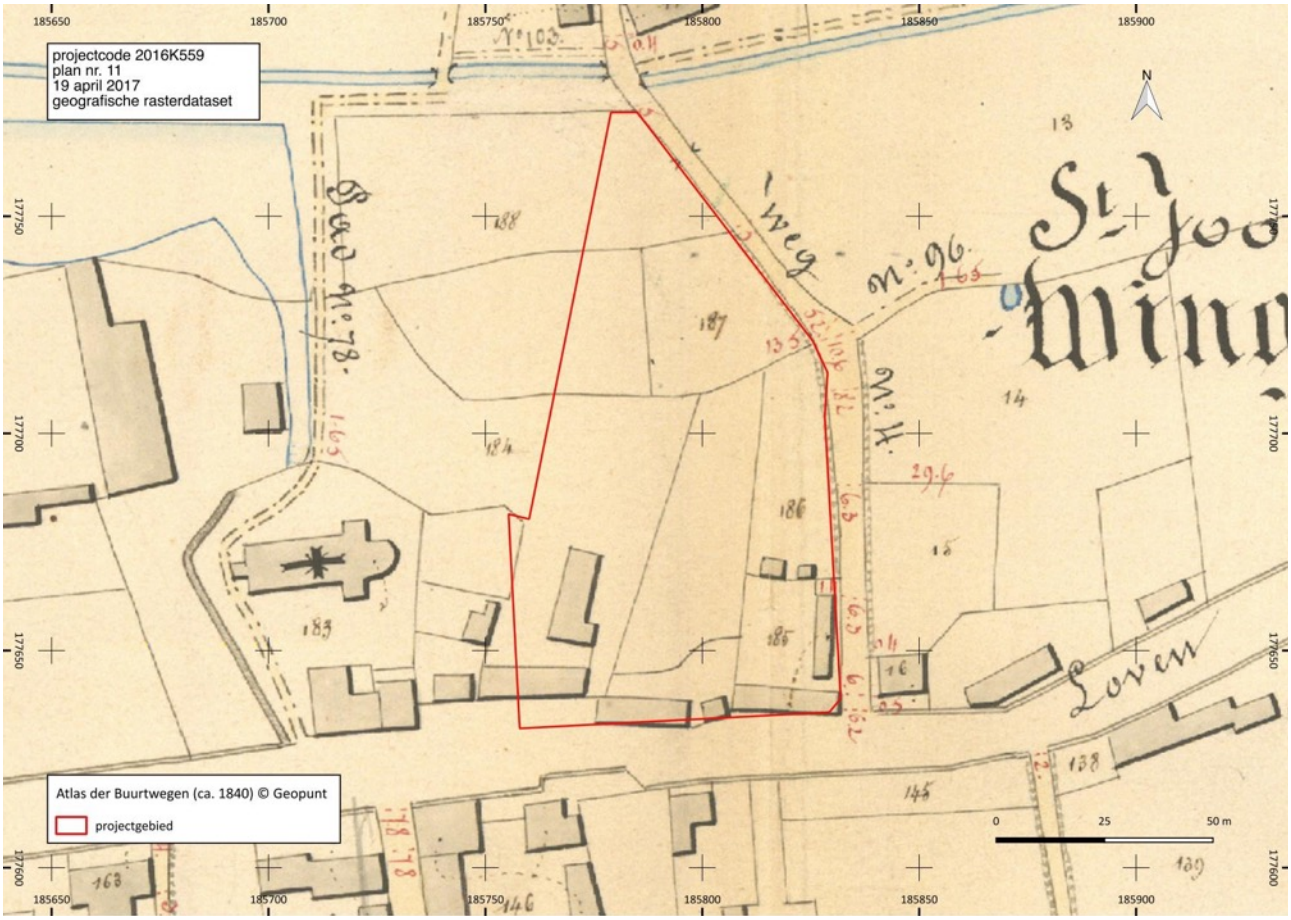

Fig. 17 Situering van het onderzoeksgebied op detailplannen van de Atlas der Buurtwegen (ca. 1840). © Geopunt

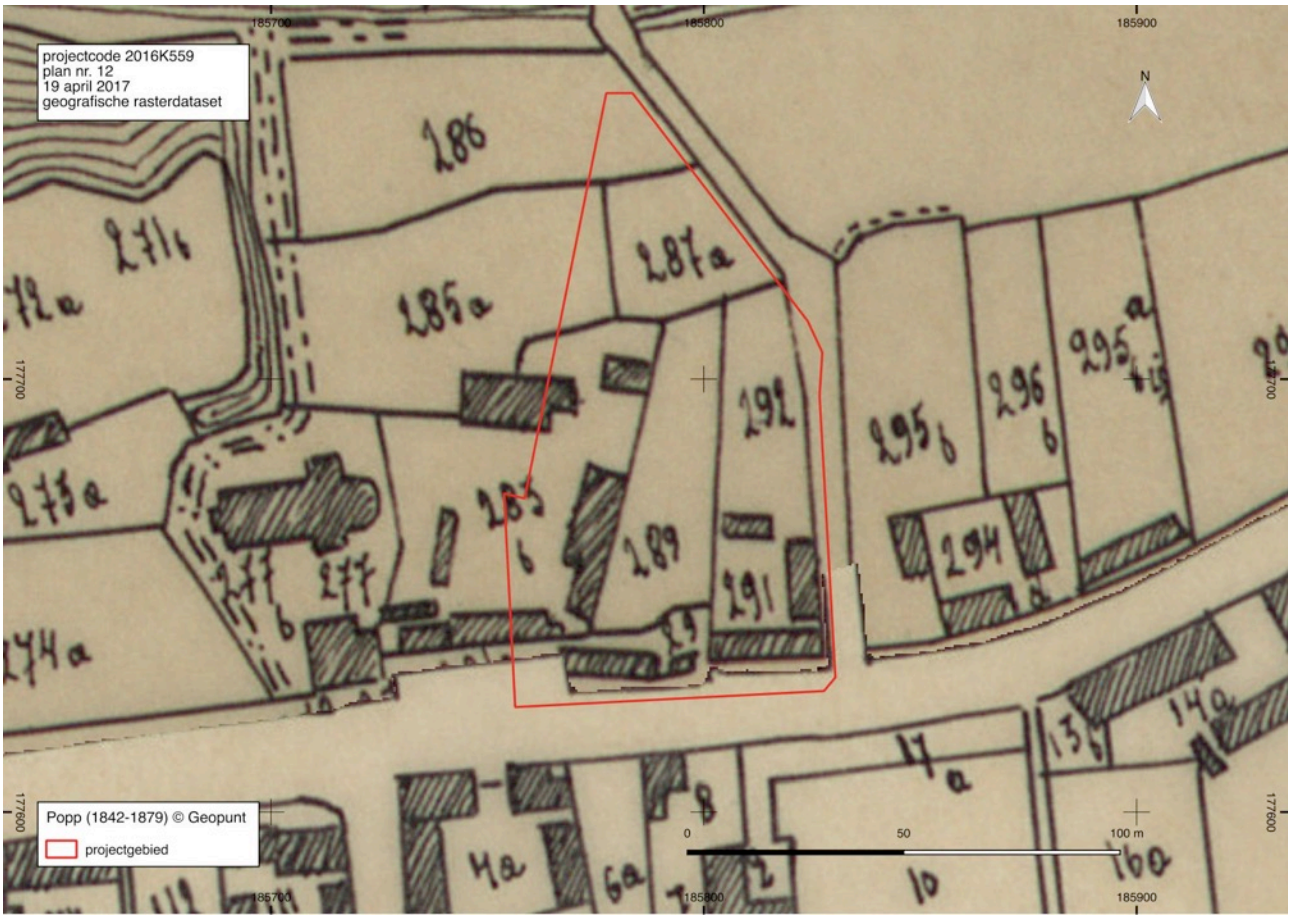

Fig. 18 Situering van het onderzoeksgebied op het kadasterplan van Popp (1845 -1879). © Geopunt

De situatie op de Popp-kaart (1842-1879) is vergelijkbaar met die op de detailplannen van de Atlas der Buurtwegen, afgezien van een kleiner bouwvolume en een gedeelte van een gebouw ten westen daarvan op het nog onverdeelde perceel 285 aan de noordwestelijke grens van het onderzoeksgebied.

Op de topografische kaart van 1873 is te zien dat de lintbebouwing in Sint-Joris-Winge is toegenomen. Het stratenpatroon is echter hetzelfde gebleven. Het kasteelpark is heraangelegd en kreeg een nieuwe vorm. De toestand van de gebouwen in het zuiden van het projectgebied is vergelijkbaar met die op de Popp-kaart. Het noorden van het projectgebied is in gebruik als weide.

De topografische kaart van 1939 toont voor het eerst een verandering in het algemene stratenpatroon: de Wingerstraat heeft een oostwaartse vertakking gekregen die aan de overkant van de Wingebeek uitkomt op dezelfde plaats als de oude Wingerstraat. Het oude traject van deze straat over de beek bestaat nog steeds maar is slechts van secundair belang. De lintbebouwing in het dorp is toegenomen. Het projectgebied is nog steeds enkel in het zuiden bebouwd.

De luchtfoto van 1971 toont dat de bebouwing in het dorpscentrum iets is toegenomen. De grootste verandering is echter te vinden in de bebouwing van het projectgebied. Zowat de volledige zuidelijke helft van het projectgebied is bebouwd. Grenzend aan de Leuvensesteenweg staan zeven 20ste-eeuwse woningen in lintbebouwing op de plaats van de 18de en 19de-eeuwse bebouwing. Achter deze lintbebouwing bevindt zich een gebouwencluster. In het noordoosten van het projectgebied, grenzend aan de Wingerstraat, staat een klein gebouw. De noordelijke helft van het projectgebied wordt ingenomen door een betonplaat waarop bouwmaterialen worden gestapeld. De toestand van het projectgebied is sinds toen ongewijzigd. Wel werd het gebouw in het noordoosten van het projectgebied in 2012 afgebroken.

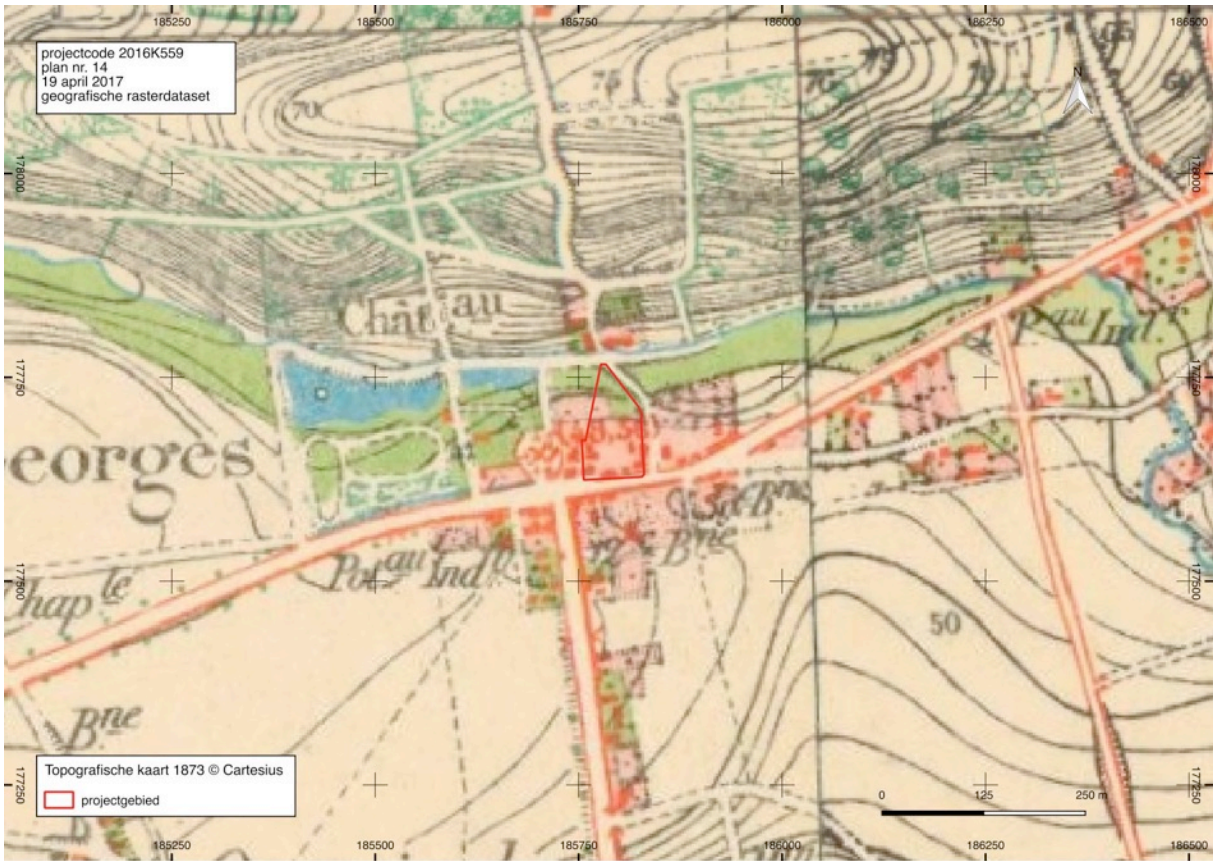

Fig. 19 Situering van het onderzoeksgebied op topografische kaart van 1873. © NGI & Cartesius.be

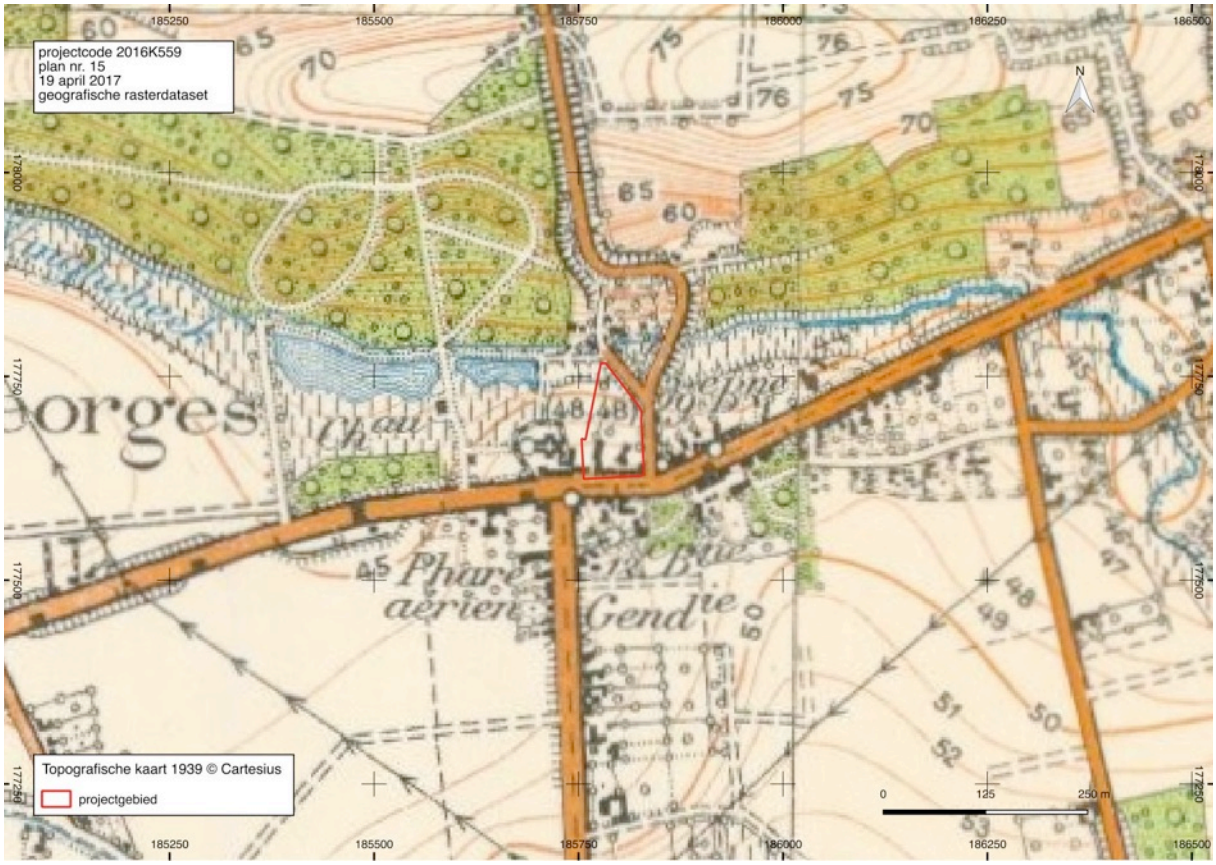

Fig. 20 Situering van het onderzoeksgebied op topografische kaart van 1939. © NGI & cartesius.be

Fig. 21 Orthofotomozaïek kleinschalig zomer 1971. © Geopunt

Fig. 22 Orthofotomozaïek kleinschalig zomer 1979-1990. © Geopunt

1.2.3 Archeologische situering

Op het onderzoeksgebied waren sinds het midden van de 18de eeuw enkele gebouwen opgericht. Rond het midden van de 18de eeuw stonden op de zuidrand 3 gebouwen met de lange gevel in het verlengde van de straat. De Villaretkaart fungeert hiervoor als terminus ante quem. In de tweede helft van de 18de eeuw werden hieraan volgens de Ferrariskaart twee bijgebouwen toegevoegd op het achterplan van de bestaande huizen en 1 gebouw in het noordelijk deel van het onderzoeksgebied.

In de Centrale Archeologische Inventaris[13] is in de onmiddellijke buurt van het projectgebied één locatie opgenomen op ca. 25 m ten westen van het projectgebied:

Fig. 23 Situering van het onderzoeksgebied ten opzichte van de polygonen van het CAI toestand december 2016 in overlay op het Groot Referentie Bestand. © cai.erfgoed.net en Geopunt Vlaanderen

- CAI ID2553: de Sint-Joriskerk onmiddellijk ten westen van het onderzoeksgebied is de parochiekerk van Sint-Joris-Winge. Dit is een classicistische kerk uit de tweede helft van de 18e eeuw. Op de plaats van de huidige Sint-Joriskerk stond reeds in de 13de eeuw een kleine kerk of kapel. De huidige kerk werd gebouwd ter vervanging van een ouder kerkgebouw dat tijdens de Tachtigjarige Oorlog werd verwoest.[14] Ten westen van de kerk ligt het kasteeldomein van Sint-Joris-Winge. Het kasteel klimt op tot het midden van de 17de eeuw. Het werd in de eerste

[13] De Centrale Archeologische Inventaris is een inventaris van tot nog toe gekende archeologische vindplaatsen. Vanwege het specifieke karakter van het archeologisch erfgoed dat voor ons verborgen zit in de ondergrond, is het onmogelijk om op basis van de Centrale Archeologische Inventaris met zekerheid uitspraken te doen over de aan- of afwezigheid van archeologische sporen. De aan- of afwezigheid van archeologische sporen dient met verder archeologisch onderzoek vastgesteld te worden.

[14] Centrale Archeologische Inventaris CAI ID 2553 Parochiekerk Sint-Joris. (geraadpleegd op 1 december 2016); Agentschap Onroerend Erfgoed 2016: Parochiekerk Sint-Joris, Inventaris Onroerend Erfgoed [online], https://id.erfgoed.net/erfgoedobjecten/42830 (geraadpleegd op 19 december 2016).

helft van de 19de eeuw gerestaureerd en gedeeltelijk verbouwd. Het park werd op hetzelfde moment opnieuw aangelegd.[15]

Op langere afstand tussen 500 en 1000 m werden ten westen twee locaties opgenomen:

- CAI ID3232: aan het Cluyzenveld in Sint-joris-Winge werden via veldkartering in 1986 een aantal scherven *terra sigillata* aangetroffen. Tijdens het daaropvolgende proefsleuvenonderzoek werden bouwresten, muurresten en fragmenten van tegels en dakpannen aangetroffen die algemeen gedateerd werden in de Romeinse tijd op basis van de vondsten en de tijdens de veldkartering aangetroffen scherven *terra sigillata*. Ook het zuidwestelijk gedeelte van dit veld werd onderzocht met proefsleuven. Vermits in die zone geen archeologisch erfgoed werd aangetroffen werd dit deel van het veld in de CAI opgenomen in de laag gebeurtenissen.[16]
- CAI ID2556: aan de Oude Aarschotsebaan in Sint-Joris-Winge staat de Kapel Sint-Joris uit de 18e eeuw opgenomen in de Inventaris Onroerend Erfgoed. In de CAI wordt naar de kapel verwezen als Sint-Martinuskapel.[17]

1.2.4 Datering en interpretatie van het onderzochte gebied

Welke aanwijzingen bevatten de bestaande bronnen over het archeologisch potentieel van het projectgebied?

Het onderzoeksgebied ligt aan de voet van de Roeselberg, een diestiaan heuvelrug met een maximale hoogte van 83 m TAW, in de vallei van de Wingebeek. De Wingebeek vormt de noordelijke grens van het projectgebied. Het reliëf van het projectgebied klimt van 40 m TAW in het noorden ter hoogte van de Wingebeek naar 48 m TAW in het zuiden op de grens met de Leuvensesteenweg.

In de vallei van de Winge hebben de gronden slechte bodemkundige eigenschappen. De grond is er zwaar en nat en daardoor niet geschikt voor landbouw. De bodemgesteldheid van het noordelijk deel van het projectgebied wordt weerspiegeld in het gebruik van de bodem op de historische kaarten van de 18de en 19de eeuw als vijver, natte weide en boomgaard. Deze zone van het onderzoeksgebied heeft op het gewestplan de bestemming natuurgebied en mag niet bebouwd worden.

Het zuidelijke en hoger gelegen deel van projectgebied is minstens sinds het midden van de 18e eeuw bebouwd in de buurt van de Leuvensesteenweg. Onmiddellijk ten westen van het projectgebied staat de Sint-Joriskerk op de plaats waar reeds in de 13de eeuw een kapel stond. Ten noordwesten van het projectgebied en de kerk ligt een klein kasteeldomein dat opklimt tot de 15e eeuw. Verder naar het westen werden bij een proefsleuvenonderzoek bouw- en muurresten aangetroffen, evenals dakpannen en tegels uit de Romeinse tijd.

Hoe evolueerde het landschap en is er een evolutie in het grondgebruik ter hoogte van het projectgebied?

Op de Villaretkaart van het midden van de 18de eeuw bestaat de kern van Sint-Joris-Winge uit een tiental huizen, de kerk en een klein kasteeldomein. Aan de zuidelijke oever van de Wingebeek liggen een reeks vijvers ter hoogte van het kasteeldomein. In de vallei zijn de gronden in gebruik als natte weide. Ten zuiden van Sint-Joris-Winge, op de hoger gelegen gronden, liggen voornamelijk landbouwgronden met enkele verspreide hoeven. Ten noorden van de vallei van de Wingebeek is de Roeselberg bedekt met een groot bos dat in tweeën gedeeld wordt door de Wingerstraat, die Sint-

15 Agentschap Onroerend Erfgoed 2016: Kasteeldomein van Sint-Joris-Winge, Inventaris Onroerend Erfgoed [online], https://id.erfgoed.net/erfgoedobjecten/42832 (geraadpleegd op 19 december 2016).

16 Centrale Archeologische Inventaris, CAI ID 3232 Cluyzenveld. (geraadpleegd op 1 december 2016).

17 Centrale Archeologische Inventaris, CAI ID 2556 Sint-Martinuskapel. (geraadpleegd op 1 december 2016); Agentschap Onroerend Erfgoed, Kapel Sint-Joris, Inventaris Onroerend Erfgoed [online], https://id.erfgoed.net/erfgoedobjecten/42831, 2016. (geraadpleegd op 1 december 2016).

Fig. 24 Syntheseplan: de gekende verstoringen in overlay op de detailplannen van de Atlas der Buurtwegen (ca. 1840) © Geopunt Vlaanderen

Fig. 25 Syntheseplan: de afgebakende verstoorde zones in overlay op het GRB. © Geopunt Vlaanderen

Joris-Winge verbindt met Aarschot. De weg die Sint-Joris-Winge van west naar oost doorkruist is de interregionale weg van Leuven naar Diest. De inrichting van het landschap blijft in grote lijnen onveranderd tot op vandaag. Wel nam vanaf het begin van de 20ste eeuw de lintbebouwing langsheen de grote assen toe.

Reeds op de kaarten van het midden van de 18de eeuw is er bebouwing aanwezig binnen het onderzoeksgebied. De gebouwen die elkaar opvolgen doorheen de tijd staan steeds in de buurt van de Leuvensesteenweg en de Wingerstraat. De gebouwen te zien op de 18de-eeuwse kaarten en 19de-eeuwse kaarten werden rond het midden van de 20ste eeuw vervangen door de huidige bestaande lintbebouwing. Zowel grenzend aan de Leuvensesteenweg als op het achterplan zijn de gebouwen voorzien van kelders. De exacte verstoringsdiepte van de bestaande bebouwing is niet bekend, maar kan voor de verschillende soorten gebruik wel ingeschat worden. De verharde oppervlakken gaan waarschijnlijk ca. 50 cm diep, de funderingen van de gebouwen zonder kelder ca. 1 m en de kelders minimaal 2 m. Ook in het noordoosten, aan de Wingerstraat nr. 1, stond van het midden van de 20ste eeuw tot 2011 een gebouw. De locaties van gebouwen jonger dan het midden van de 19de eeuw werden als verstoord afgebakend. Het gaat om een oppervlakte van in totaal 3944 m2.

Van het midden van de 18de eeuw tot het midden van de 19de eeuw lag één van de vijvers ten zuiden van de Wingerbeek in de noordelijke punt van het onderzoeksgebied. De plaats waar deze vijver lag met een oppervlakte van 890 m2 werd als verstoord afgebakend naar analogie met de locatie van de andere vijvers die op de bodemkaart worden aangeduid als vergraven terrein.

Wat is de impact van de geplande werken ?

De geplande ontwikkeling voorziet de bouw van acht bouwblokken, verspreid over het zuidelijke deel van het projectgebied dat op het gewestplan als woongebied bestemd werd. De bouwblokken hebben wisselend drie en vier bovengrondse bouwlagen en twee ondergrondse niveau's. Niveau -1 komt onderzijde op 41,14 mTAW, niveau -2 reikt onderzijde tot 44,14 m TAW. De daling van het terrein van de Leuvensesteenweg richting Wingebeek wordt voor het nieuwe project weggewerkt door een nieuwe pas aan te leggen rond 48,00 m TAW, het huidig niveau aan de Leuvensesteenweg. Ten noorden van de zone waar mag worden gebouwd wordt een geleidelijke overgang voorzien van het nieuwe maaiveld op 48,00 m TAW naar het bestaande maaiveld rond 45,60 m TAW via een hellende ophoging.

De noordelijke punt van het projectgebied wordt geïntegreerd in het landschap als een parkgebied, overeenkomstig de bestemming als natuurgebied op het gewestplan. Hier worden enkel de bestaande verhardingen verwijderd.

1.2.5 Verwachting ten aanzien van archeologisch erfgoed

Op het onderzoeksgebied stonden in het midden van de 18de eeuw drie gebouwen grenzend aan de weg tussen Leuven en Diest met de lange gevel in het verlengde van de straat. De Villaretkaart fungeert hiervoor als terminus ante quem. In de tweede helft van de 18de eeuw werden hieraan twee bijgebouwen toegevoegd op het achterplan van de bestaande huizen en 1 gebouw in het noordelijk deel van het onderzoeksgebied. De locatie van dat laatste gebouw valt binnen de zone die als natuurgebied werd afgebakend.

Op ca. 25 m ten westen van het onderzoeksgebied staat de Sint-Joriskerk, de parochiekerk van Sint-Joris-Winge. Dit is een classicistische kerk uit de tweede helft van de 18^{e} eeuw. Op dezelfde plaats stond reeds in de 13de eeuw een kleine kerk of kapel. Er is geen aanwijzing voor de aanwezigheid van een begraafplaats rond de kerk volgens het historisch kaartmateriaal dat teruggaat tot midden 18de eeuw. Tussen de kerk en de oostrand van het perceel bevindt zich een buffer van ca. 25 m. Bovendien is de westrand van het onderzoeksgebied ter hoogte van de kerk verstoord door recente bebouwing.

Binnen het noordelijke deel van het projectgebied dat overeenkomstig de bestemming als natuurgebied wordt ingericht als park en waar enkel de bestaande verhardingen worden verwijderd is eventueel nog aanwezig archeologisch bodemarchief niet bedreigd vermits het terrein daar zal worden opgehoogd om de overgang tussen het nieuwe maaiveld en het bestaande maaiveld geleidelijk te laten verlopen en vermits in deze zone niet mag worden gebouwd. Het gaat om een zone van ca. 850 m2. De noordelijke punt van het onderzoeksgebied die eveneens in natuurgebied ligt met een oppervlakte van ca. 890 m2 werd als verstoord afgebakend omwille van het gebruik als vijver. De Villaretkaart (1745-1784) levert voor dit gebruik de terminus ante quem. De vijver werd gedempt tussen het einde van de 18de eeuw (Ferrariskaart) en het midden van de 19de eeuw (Atlas der Buurtwegen).

Het zuidelijke deel van het onderzoeksgebied is minstens sinds het midden van de 18de eeuw bebouwd. Ook hier fungeert de Villaretkaart (1745-1748) als terminus ante quem. Op die plaats werden in de tweede helft van de 20ste eeuw de oudere gebouwen verwijderd en vervangen door nieuwe. De verstoring van deze zone is daardoor vrij groot. In een zone van ca. 3944 m2 zijn geen archeologische sites meer te verwachten.

De omvang van delen van het projectgebied waarvoor het bureauonderzoek de afwezigheid van archeologisch erfgoed niet kon staven blijft beperkt tot 1800 m2. Hierin zit een zone vervat van ca. 1215 m2 betonverharding met daaronder de verstoring met een oppervlakte van ca. 125 m2 van een gebouw dat dateert uit de tweede helft van de 19de eeuw. De voor verder onderzoek beschikbare oppervlakte waar kenniswinst mogelijk is daardoor zeer beperkt. Omwille van het onevenwicht tussen de onderzoeksinspanning en de te verwachten resultaten wordt geen verder onderzoek aanbevolen.

1.2.6 Samenvatting

De geplande ontwikkeling voorziet de bouw van acht bouwblokken met drie en vier bovengrondse bouwlagen en twee ondergrondse niveaus, verspreid over het zuidelijke deel van het projectgebied in de zone die op het gewestplan als woongebied bestemd werd. De daling van het terrein van de Leuvensesteenweg richting Wingebeek wordt voor het nieuwe project weggewerkt door een nieuwe pas aan te leggen op het huidig niveau aan de Leuvensesteenweg. Ten noorden van de zone waar mag worden gebouwd wordt een geleidelijke overgang voorzien van het nieuwe maaiveld naar het bestaande maaiveld via een hellende ophoging. De noordelijke punt van het projectgebied wordt geïntegreerd in het landschap als een parkgebied, overeenkomstig de bestemming als natuurgebied op het gewestplan.

Het doel van het bureauonderzoek was het projectgebied archeologisch te evalueren op basis van de bestaande bronnen en de impact van de geplande werken op eventueel aanwezig archeologisch erfgoed te bepalen.

Het onderzoek confronteerde de landschappelijke, bodemkundige, historische en archeologische karakteristieken van het onderzoeksgebied met het historisch gebruik van het terrein sinds het einde van de 18de eeuw en de geplande ontwikkeling.

Een deel van het onderzoeksgebied was minstens sinds de 18de eeuw bebouwd. De zone van deze gebouwen werd door nieuwe bebouwing in de twintigste eeuw verstoord. Binnen het noordelijke deel van het projectgebied dat wordt ingericht als park en waar enkel de bestaande verhardingen worden verwijderd is het eventueel nog aanwezig archeologisch bodemarchief niet bedreigd vermits het terrein daar zal worden opgehoogd om de overgang tussen het nieuwe maaiveld en het bestaande maaiveld geleidelijk te laten verlopen. Van het midden van de 18de eeuw tot het midden van de 19de eeuw lag één van de vijvers ten zuiden van de Wingerbeek in de noordelijke punt van het onderzoeksgebied. Op de plaats van deze vijver is de bodem vergraven en is geen archeologisch erfgoed meer te verwachten.

De omvang van de delen van het projectgebied waarvoor het bureauonderzoek de afwezigheid van archeologisch erfgoed niet kon staven is beperkt en de kans op kenniswinst is daarom klein. Omwille van het onevenwicht tussen de onderzoeksinspanning en de te verwachten resultaten wordt geen verder onderzoek aanbevolen.

Bibliografie

Uitgegeven Bronnen

Bogemans F. & Van Molle M. 2007. Toelichting bij de Quartairgeologische Kaart, kaartblad 24 Aarschot. Brussel.

Cryns J. & De Vriendt B. 2009. Archeologisch vooronderzoek te Sint-Joris-Winge Aarschotsesteenweg: Definitieve rapportage van de bekomen resultaten. Mechelen.

Dondeyne S., Vanierschot L., Langohr R., Van Ranst E. & Deckers J. 2015. De grote bodemgroepen van Vlaanderen: Kenmerken van de "Reference Soil Groups" volgens het internationale classificatiesysteem World Reference Base, KU Leuven & Universiteit Gent in opdracht van Vlaamse overheid, Departement Leefmilieu, Natuur en Energie, Afdeling Land en Bodembescherming, Ondergrond, Natuurlijke Rijkdommen.

Popp C. s.d. Plan parcellaire de la commune de Winghe-Saint-Georges : avec les mutations / publié avec l'autorisation du gouvernement sous les auspices de Monsieur le Ministre des Finances. Bruges: B. Valckenaere & Cie (http://uurl.kbr.be/1038196).

Reyns N., Van Der Kelen A. & Dierckx L. 2013. Archeologisch vooronderzoek Tielt-Winge – Leuvensesteenweg 5 "Gebrande hoeve". Bornem.

Vandeputte O. et al. 2007. Gids voor Vlaanderen. Tielt.

Van De Staey I. & Wesemael E.2012. Prospectie met ingreep in de bodem aan het Solveld te Tielt-Winge, onderzoek uitgevoerd in opdracht van Sociaal Wonen ARRO Leuven en de gemeente Tielt-Winge. Sint-Truiden.

Vandewoude E.1958. O.L.V. Tielt in het Verleden. Tielt.

Van Ranst E. & Sys D.2000. Eenduidige legende voor de digitale bodemkaart van Vlaanderen, Gent.

Digitale Bronnen

AGENTSCHAP ONROEREND ERFGOED
https://inventaris.onroerenderfgoed.be

AGIV. AGENTSCHAP VOOR GEOGRAFISCHE INFORMATIE VLAANDEREN
https://www.agiv.be

BODEMVERKENNER
https://www.dov.vlaanderen.be/portaal/?module=public-bodemverkenner#ModulePage

CARTESIUS
http://www.cartesius.be

CARTOWEB
www.cartoweb.be, www.ngi.be

CENTRAAL ARCHEOLOGISCHE INVENTARIS
cai.erfgoed.net

DATABANK ONDERGROND VLAANDEREN
https://dov.vlaanderen.be/dovweb/html/index.html

GEOPORTAAL
https://geo.onroerenderfgoed.be

GEOPUNT VLAANDEREN
http://www.geopunt.be/kaart

KONINKLIJKE BIBLIOTHEEK VAN BELGIË
http://www.kbr.be/

ONDERZOEKSBALANS ARCHEOLOGIE
https://onderzoeksbalans.onroerenderfgoed.be/onderzoeksbalans/archeologie

Figurenlijst

Figurenlijst

Fig. 1 Situering van het onderzoeksgebied op het Groot Referentie Bestand. © Geopunt
Fig. 2 Situering van het onderzoeksgebied op de topografische kaart 1:10.000. © NGI & cartoweb
Fig. 3 Situering van het onderzoeksgebied op de Orthofotomozaïek middenschalig winter 2016. © Geopunt
Fig. 4 PLAN 16. De geplande toestand op maaiveldhoogte. © Everaerts Architecten bvba
Fig. 5 PLAN 17.Snedes doorheen de geplande ontwikkeling. © Everaerts Architecten bvba
Fig. 6 PLAN 18.Terreinprofiel nieuwe toestand van noord naar zuid (links) en van zuid naar noord (rechts). © Everaerts Architecten bvba
Fig. 7 PLAN 19 Niveau -1. © Everaerts Architecten bvba
Fig. 8 PLAN 20 Niveau -2. © Everaerts Architecten bvba
Fig. 9 Situering van het onderzoeksgebied op het DHM LIDAR_DHMV_II_DTM_RAS_1M met in overlay de waterlopen zoals op genomen in de Vlaamse Hydrografische Atlas 2016. © Geopunt
Fig. 10 PLAN 3 Hoogteverloop van het terrein van noordwest naar zuidoost. © Geopunt (30/11/2016)
Fig. 10 Het onderzoeksgebied op de tertiairgeologische kaart. © Databank Ondergrond Vlaanderen
Fig. 12 Het onderzoeksgebied op de quartairgeologische kaart 1:200.000. © Databank Ondergrond Vlaanderen
Fig. 13 Het onderzoeksgebied op de bodemkaart volgens Belgische Classificatie. © Databank Ondergrond Vlaanderen
Fig. 14 Situering van het projectgebied op de Villaretkaart. © IGN France
Fig. 15 Situering van het projectgebied op de Ferrariskaart. © NGI en Geopunt
Fig. 16 Situering van het onderzoeksgebied op de topografische kaart van Vandermaelen (1846-1854). © NGI
Fig. 17 Situering van het onderzoeksgebied op detailplannen van de Atlas der Buurtwegen (ca. 1840). © Geopunt
Fig. 18 Situering van het onderzoeksgebied op het kadasterplan van Popp (1845 -1879). © Geopunt
Fig. 19 Situering onderzoeksgebied op topografische kaart van 1873. © Cartesius.be
Fig. 20 Situering onderzoeksgebied op topografische kaart van 1939. © Cartesius.be
Fig. 21 Orthofotomozaïek kleinschalig zomer 1971. © Geopunt
Fig. 22 Orthofotomozaïek kleinschalig zomer 1979-1990. © Geopunt
Fig. 23 Situering van het onderzoeksgebied ten opzichte van de polygonen van het CAI toestand december 2016 in overlay op het Groot Referentie Bestand. © cai.erfgoed.net en Geopunt Vlaanderen
Fig. 24 Syntheseplan: de gekende verstoringen in overlay op het GRB) © Geopunt Vlaanderen
Fig. 25 Syntheseplan: de afgebakende verstoorde zones in overlay op het GRB. © Geopunt Vlaanderen

Projectcode 2016K559 Plannenlijst

nr. Plan	Type plan	Onderwerp	ontwerp datum	schaal ontwerp	aanmaakwijze	aanmaakdatum	geraadpleegde versie
1	Groot Referentie Bestand	situering projectgebied	onbekend	1:1	digitaal	19-04-2017	gegeorefereerde rasterdataset ©Geopunt Vlaanderen
2	Topografische kaart	situering projectgebied	onbekend	1:1	digitaal	19-04-2017	cartoweb.be V1.1 ©NGI
3	Doorsnede	Profiel Terrein	onbekend	1:20.000	digitaal		Geopunt Vlaanderen
4	Digitaal Hoogtemodel	DHM LIDAR_DHMV_II_DTM_RAS_1M	onbekend	onbekend	digitaal	19-04-2017	©AGIV
5	Tertiairgeologische kaart	situering projectgebied	tussen 1998 en 2001	1:50.000	digitaal	19-04-2017	Databank Ondergrond Vlaanderen
6	Quartairgeologische kaart	situering projectgebied	onbekend	1:200.000	digitaal	19-04-2017	Databank Ondergrond Vlaanderen
7	Bodemkaart	bodemkaart volgens Belgische Classificatie	onbekend	onbekend	digitaal	19-04-2017	Databank Ondergrond Vlaanderen
8	Historische kaart	Villaret	1745-1748	onbekend	analoog	19-04-2017	
9	Historische kaart	Ferrariskaart - Kabinetskaart van de Oostenrijkse Nederlanden en het Prinsbisdom Luik	1771-1778	onbekend	digitaal	19-04-2017	gegeorefereerde rasterdataset ©Geopunt Vlaanderen: gescande Ferrariskaart, exemplaar KBR. De kaarten werden gegeorefereerd in september 2013 op de toen meest recente versie van het GRB.
10	Historische kaart	Vandermaelen	1846-1854	1:20.000	digitaal	19-04-2017	gegeorefereerde rasterdataset ©Geopunt Vlaanderen
11	Historische kaart	Buurtwegen	ca. 1846	1:3.000	digitaal	19-04-2017	gegeorefereerde rasterdataset ©Geopunt Vlaanderen: de analoge atlassen (overzichtsplannen, detailplannen)werden ingescand aan 300 dpi waarbij de kleurechtheid zoveel mogelijk bewaard werd. De beelden werden bij benadering gegeorefereerd t.o.v. het Lambert 72-coördinaatstelsel(affiene transformatie), vervolgens uitgeknipt op basis van plancontour en tenslotte geassembleerd (gemozaïkeerd) tot een overzicht van overzichtsplannen en detailplannen voor heel Vlaanderen.
12	Historische kaart	Popp	1842-1879	onbekend	digitaal	19-04-2017	gegeorefereerde rasterdataset ©Geopunt Vlaanderen
13	CAI-kaart	CAI vondstlocaties	december 2016	1:1	digitaal	19-04-2017	cai.erfgoed.net
14	Historische kaart	Topografische kaart	1873	1:20.000	analoog	19-04-2017	cartesius.be
15	Historische kaart	Topografische kaart	1939	1:20.000	analoog	19-04-2017	cartesius.be
16	Bouwplan	Ontwerp op maaiveldhoogte	2017	1:1	digitaal	19-04-2017	© Everaerts Architecten bvba
17	Bouwplan	Snedes doorheen het ontwerp	2017	1:1	digitaal	19-04-2017	© Everaerts Architecten bvba
18	Bouwplan	Terrenprofiel ontwerp	2017	1:1	digitaal	19-04-2017	© Everaerts Architecten bvba
19	Bouwplan	Niveau -1	2017	1:1	digitaal	19-04-2017	© Everaerts Architecten bvba
20	Bouwplan	Niveau -2	2017	1:1	digitaal	19-04-2017	© Everaerts Architecten bvba
21	Syntheseplan	verstoringen	2017	1:1	digitaal	19-04-2017	Geopunt Vlaanderen & Fodio
22	Syntheseplan	gekende verstoringen in overlay op de detailplannen van de atlas der buurtwegen	ca. 1840 en 2017	onbekend	digitaal	19-04-2017	Geopunt Vlaanderen & Fodio

Archeologische periodes in Vlaanderen

Periode			Datering
steentijd	paleolithicum	vroeg (oud)	tot 300.000 BP
		midden	300.000 - 35.000 BP
		laat (jong)	35.000 - 14.000 BP
		finaal	vanaf 14.000 BP
	mesolithicum	vroeg	vanaf 9500 v. Chr.
		midden	8ste millennium v. Chr.
		laat	7de en 6de millennium v. Chr.
		finaal	5de millenium v. Chr.
	neolithicum	vroeg	5300 - 4400 v. Chr.
		midden	4400 - 3700 v. Chr.
		laat	3700 - 3000 v. Chr.
		finaal	3000 - 2000 v. Chr.
metaaltijden	bronstijd	vroeg	2000 - 1800 v. Chr.
		midden	1800 - 1100 v. Chr.
		laat	1100 - 800 v. Chr.
	ijzertijd	vroeg	800 - 500 v. Chr
		midden	500 - 250 v. Chr
		laat	na 250 v. Chr
Romeinse tijd		vroeg	1ste eeuw
		midden	2de en 3de eeuw
		laat	4de eeuw
middeleeuwen		vroeg	5de tot 9de eeuw
		volle	10de tot 12de eeuw
		laat	13de tot 15de eeuw
nieuwe tijd			16de tot 18de eeuw
nieuwste tijd			19de en 20ste eeuw

Dit chronologisch kader is bedoeld ter oriëntatie. Er werd gekozen voor algemene tijdvakken om niet de indruk te wekken dat culturen in kalenderjaren kunnen worden gevat. De jaren voor 10.000 BP zijn uitgedrukt in 'jaren geleden' of jaren BP (before present = 1950). De jaren na 10.000 BP zijn uitgedrukt in jaren voor of na Chr.